

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы
(кромъ рускихъ святы) о 5-ой год. поп. Литер додатокъ
«Библіотека наизнам. пев'остей» виходить по 3 печат ар-
кушъ кождого 15-го и послѣднаго дня кождого мѣсяца.
Редакція и Администрація подъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи завертаются лишь на попередне застереженіе
Оголошення принимаются по цѣнѣ 6 кр. бѣ одномъ
строчки печатной, въ рубр. «Надбесдане» по 20 кр. а. в.
Рекламаціи неопечатаній вольни отъ порта.
Предплату и иноераты призываются: У Львовѣ Адми-
ністрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wall-
fischgasse 10; M. Dukes, Kiewergasse 13; G. L. Daube &
Co., Singerstrasse 11 а; Rudolf Mosse; F. A. Richter
Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vo-
gler, E. L. Daube & Co. Въ Парижѣ Agence Havaa. Въ Рос-
сіи Редакція „Кіевской Старинѣ“ въ Кіевѣ, почтовий
уряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дери-
басовская ул., д. Радлік 9.

Съ днемъ 1 (13) цвѣтня зачина-
ется II. чверть-рѣкъ сегорбчнаго выдавництва
„Дѣла“ и „Библіотеки наизнам. повѣстей“.
Просимо о выровнанье залеглостей и скоре-
отновленье предплаты.

Новоприступаючі П. Т. Предплатники „Бібліотеки найзnam. повѣстей“ одержатъ за доплатою I зр. початокъ повѣсти Арлена „Наборъ“ (17 апкушевъ).

На слѣдующій чверть рѣкъ будемо высылать
лишь тымъ П. Т. Предплатникамъ, котрыиъ пред-
платище не скончилася.

Борба о права конституційній.

1.

Справа заборони тернопольскимъ Выдѣломъ повѣтovымъ громадъ Пронятыи уживати руского письма въ урядовой переписцѣ и наложеніе на начальника громадскаго кары грошевой за „*podburzanie*“ громады черезъ то, что переписка громадска ведесь по руски, а дальше справа читалень машихъ, представлена объективно въ однѣмъ зъ послѣдныхъ чиселъ „Дѣла“, — обѣ тѣи справы знайшли въ деякихъ органахъ прасы польской таке освѣтленье, что оно справдѣ гднѣ лишь рабулистовъ публицистичныхъ. Такъ и видко, что прилюдне поднесенье тыхъ справъ рускою печатею, для польской публицистики значило то само, что вткнути дручикъ въ осине гнѣздо...

Въ справѣ „указу“ тернопольскаго Вы-
цѣлу пов. забрала голосъ „Gaz. Narodowa“
въ формѣ полемики противъ „Kurjera Lw.“,
который цѣлый фактъ повторивъ за рускии
газетами и зганивъ поступованье Выдѣлу пов.
„Gaz. Nag.“ твердить, что руской громадѣ
прислугує „w rewnych granicach“ право у-
живати руского языка въ своихъ чинностяхъ,
але „wyłącznie“ право уживати руского языка
у всѣхъ своихъ относинахъ и съ всѣми вла-
стями публичными ѿй не прислугує! То вже —
каже „Gaz. Nag.“ — „nasze prawo ra-
boliczne“, выплывающе зъ министерскаго разпо-
ряджения зъ 5 червня 1869 р., котре ввело
языкъ польскій, яко урядовый въ Галичинѣ.

Що за рабулистика! Приглянемось только
въ „W pewnych granicach“ вольно рускимъ
громадамъ уживати руского языка. Який-жъ то
тін границѣ? Хто ихъ постановляє? Право
рускаго языка має зависѣти отъ гумору пре-
веса або секретаря Выдѣлу пов.? А оно
такъ и дѣлается. Суть Выдѣлы пов., котрѣй прій-
маютъ пъту переписку громадъ въ рускомъ

Димитрій Степанович Бортнянський.

(1751–1825)

(Конецъ.)

Яко регентови и директорови придворного царского спѣвацкого хору открылось Бортняньскому широке поле до дѣлания, але разомъ съ тымъ представилось и деякій трудности, що сподвигли полетъ его гевія, силы котрого имовѣрно самъ не мѣгъ ще тогда оцѣнити. Екзекуторомъ его геніальнихъ ідей бувъ хоръ шумный зъ знаменитими голосами. Але висшимъ голо-
сомъ съвали вбоя праща грекови церкви
лишь малодѣтній хлопць, разумѣесь, безъ сердеч-
ного чувства. И все достоинство хору заключа-
лось тогды въ грому лишь выголошуваню,
безъ тѣней и свѣтла. До того не смѣвъ Борт-
нянскій уживати нѣякои оржеотры для супрово-
ду и скрѣплення хору; лишились лишь чистї люд-
кї голосы и найменша диссонансія була вже
амбіта. Оттакъ церковныи спѣвъ при дворѣ цар-
кому закрашивало підъ той часъ рознородными
шумными, больше концертовыми звортами, вважа-
ючи всесвітнімъ настроемъ. Сей звичай привнесли
самою чужостороннїй капельмайстры, клавкази
о двору для театру, имена Керчеллі, Галюці,
Барті, и др. Хотя тогдышній придворный хоръ
обре отдававъ та штуки красоты и силу звер-
ить на себе увагу, то таки Бортнянскій почу-
вавъ то, що церковныи спѣвъ клонився до захо-

ДАБЫЮ

Предплата на „Дѣло“ для Австроіи:	для Россіи:
на цѣлый рокъ . . 12 зр.	на цѣлый рокъ . . 12 рубл
на полвъ року . . 6 зр.	на полвъ року . . 6 рубл
на четверть року . . 3 зр.	на четверть року . . 3 рубл
съ дод. „Библіотеки“:	съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рокъ . . 16 зр.	на цѣлый рокъ . . 16 рубл
на полвъ року . . 8 зр.	на полвъ року . . 8 рубл
на четверть року . . 4 зр.	на четверть року . . 4 рубл
на самъ додатокъ:	на самъ додатокъ:
на цѣлый рокъ . зр. 5.—	на цѣлый рокъ . 5 рубл.
на полвъ року . зр. 2·50	на полвъ року . . 2·50 р.
Для Вараждинъ, окрѣмъ Россіи:	
на цѣлый рокъ	15 зр.
на полвъ року	7·50 зр.
на четверть року	3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“:	на самъ додатокъ:
на цѣлый рокъ . 19 зр.	на цѣлый рокъ . 6 зр.
По одному копію 12 кр. а. в.	

Рѣчи пос. В. Ковальскаго.

1

1.
Рѣчъ при дѣбатѣ надъ бюджетомъ министерства просвѣты и исповѣданъ, выголошена 31. марта 1886.

Забираючи голосъ при титулѣ „школьный надзбръ“, находжусь подъ пріятнымъ враженіемъ обоихъ першихъ рѣчей его екоц. министра просвѣты, прирекшаго намъ такъ богато и дуже хорошаго въ школьнѣй области. Мене тѣшатъ заявленіе, что п. министеръ не уляже нѣякимъ постороннимъ напорамъ, что школа въ Австріи буде кождому горожанину въ рѣвнѣй мѣрѣ привилегирована, что устороняется отъ неи партійнїй вліянїя, что школа та буде такъ устроена, щобъ кождому народови австрійскому була дана можніость розвою національнаго, а молодѣжь образувалась въ матернѣмъ языцѣ и щобъ остаточно та школа була австрійскою.

На вѣтъ оказанія п. министра пишется весь народъ рускій въ Галичинѣ и нема сомнѣнія, що тѣ принцы осущатся.

Найвысша управа и надзоръ надъ школьнімъ дѣломъ и выхованьемъ належатся посля §. 1. и д. закона зъ 25 мая 1868 р. державѣ. До сего отреинтъ и нынѣшне министерство просвѣты, выдавши вже распорядженіе о сконтрахъ библіотекъ школьніхъ для молодежи.

Органами министерства оуть въ першой линии рады школьнай краевй. На тόмъ полн находятся Галичина въ выемковомъ положеню, бо Галицка рада школьнай не есть устроена на ладъ такихъ же радъ въ другихъ коронныхъ краяхъ, а нормована на школу руского народа регулятивомъ зъ 25 червня 1867. Не разумѣю, длячого уставою зъ 25 мая 1868 р. не змѣнено сего регулятива, а лишь познѣше отобрано радъ школьнай въ Галичинѣ право именувати директоровъ и учителей и переводити съ нами дисциплинарнай слѣдства. На тόмъ окончено дѣло, а Руспавъ желаньемъ есть заедно преорганизувати тую же раду на ладъ другихъ радъ краевыхъ. Галицка рада школьнай есть ще далека бѣгъ повной объективности, йї навѣть не приходить на гадку, дѣлать про интересы рускахъ школъ и стараться о ихъ процвѣтанье.

До сен рады и належить надзоръ школьній.
Але чи въ силѣ суть словнити добро ту задачу
б инспекторовъ краевыхъ? Они занятій болѣше
працями канцелярійными, а болѣшостъ школъ ли-
шаєсь безъ директивы. Рѣвно и надзоръ школъ
народныхъ повѣтовыми инспекторами есть недо-
статочный. На 74 повѣтѣ посѣдае Галичина
лишь 37 повѣтовыхъ инспекторовъ, коли прямѣ-
ромъ въ Чехахъ есть ихъ 69, а въ Моравіи 48.
Одинъ инспекторъ галицкій надзоруе 90—100
школъ публичныхъ, не вчисляющи школъ недѣль-
ныхъ, повторительныхъ и покутныхъ. На нѣмъ опо-
чиває заоснованье школъ, удержануванье, надзоръ и
множество роботъ канцелярійныхъ. Дієта за визи-
тацію одной школы выноситъ у насъ 7 зр., въ
Чехахъ 9 зр. Течерь ще прибула вимъ задача

ду и чимъ-разъ дальше отходивъ бгъ высокой
простоты сердечной. Спинити се стремленье буде-
тымъ труднѣйше, що всѣ любувались лишь въ
гармонійной, даже громкой многозвучности. Борт-
нянскій мавъ отже даже трудную задачу. Именно
мусѣвъ бвъ передвоймъ приучити дѣтей чистого
выголошувания, отгакъ недостатокъ оркестры на-
должити силою людокого голосу, высокопарный
стиль тогдѣшнаго хору церковного зробятъ про-
стѣйшимъ въ остаточно приличнымъ для церкви
Въ тыхъ трудахъ засиявъ геній Бортнянского
въ повномъ блеску.

Высока стойкость музычныхъ творовъ Бортнянского выявляется головно въ тѣмъ, что воѣ его композицій стоять дуже близко до словъ и духа молитвы. Выражающи слова молитвы языкомъ гармоніи, Бортнянскій стерѣгоя такихъ сплетенныхъ акордовъ, что кроме полифонической звучности вѣчного больше собою не выражаютъ и уже ваются композиторами неразъ лишь для того, чтобы позицись пустою ученостею. Въ своей церковной пѣсни не вложивъ Бортнянскій нѣгдѣ въ одной строгой фуги, не турбуе молящагося нѣмыми звуками, а стараесь вплывать больше на серце, вѣжь на бездушный слухъ. Бортнянскій зливаетъ хоръ въ одно проводное чувство, въ одну проводную мысль, и жочь выражаетъ ихъ то однѣньемъ другимъ голосомъ, то таки кончатъ звычайно свою пѣснь загадкою однодушностию въ молитвѣ. Въ загадѣ весь укладъ творовъ Бортнянскаго

скога приворовленый до силы и снаги великого придворного хору, що чистою гармонійностею точностею и ровновагою голосомъ похожій на жавий органъ, который якостею тоновъ перевышеа всякихъ другихъ органъ. Безперечно Бортняньскій могъ свои творы зробити ще проетѣшими, наольдуючими тиху молитву, але не треба забувати, що Бортняньскій мавъ передовсімъ задачу, отклонити олухателей отъ тыхъ артистичныхъ привкрасъ, якими пристроювали церковну музаку заграницей артисты, очарованье олуху замъвити чаромъ серця, не подавати пышнои рококоши концертовой, а будати чувство проогтимъ и чистымъ съвномъ. Така перемѣна не могла довершитись нагло, бо заграницу роскошь полюблено тогдѣ загадливо, а простота въ музикальному выканавю вимагає великого совершенства. Соля въ высшихъ голосахъ примѣненій у него воюды до умѣння и могуты малолѣтнихъ спѣваковъ-дѣтей, а и сольовій партіи для вырослыхъ голосовъ примѣняются такожъ до топ невеликое вправы, съ якою приходили спѣваки-самоуки до придворного хору. Они звичайно не посьдали вѣлкои вышои техники, а не разъ приносили съ собою лишь добрый голосъ. Бортняньскій для онхъ трудностей и яко геній не пойшовъ олѣдомъ въ Скарлаттого, въ Дурантого, въ Гендля, въ Іомелліого, въ Гайдена, въ Мозарта. Сюжеты композицій онхъ великихъ композиторовъ и цѣль ихъ були зовоемъ инакшои отъ тыхъ, которыми одушевлена Бортняньскій.

Тамтѣ композиторы не лишь старались удивить слушателя и переселить его немовь въ высшій сѣйтъ, але прибѣгали до власти и силы музыкальной науки и зъ сего жерела черпали красу и блескъ концертовыхъ творбъ. Длятого въ церковной музицѣ уживали они заедно богатыхъ и трудныхъ украшень, зрозумѣлыхъ лишь знаткамъ, и не щадили нѣчого, що лишь могло займати и поражати слухъ. У Бортнянскаго, противно, въ предметѣ була лишь одна смиренна и тепла молитва, котрою загрѣвавъ серце и часто вытиюкавъ солодкій слѣзы. Словомъ: Бортнянскій у насть и воюды одинокій и на все лишнія одинокіи взбречь топи рѣдкой и высоокой штуки, що самою гармоніею голособъ будитъ въ слушателю глубокое набожне чувство и успоообляє его до широки молитвы.

Може бути, що та оцінка генія Бортнянського єсть въ частинѣ трохи за абстрактна и тымъ одностороння. Але поки не найдеся критикъ, що основно зъанализує его музичній творы, мы ото-вимо при нѣй тымъ больше, що оцінка та похо-дить въ пера Федора Львова, ровно олавно-звѣот-ного композитора церковного співу. На одниъ недостатокъ можемо однакожъ въ той оцінцѣ вже нынѣ указати, а именно, що Львовъ не разобравъ пытани, що въ музичныхъ творахъ Бортнянського звязане съ его талантомъ и высокимъ об-разованьемъ музикальнымъ, а що будо результа-томъ обставинъ, посередъ которыхъ Бортнянський

очищены школьныхъ библиотекъ. Посады ихъ не
суть системизованы. Богато инспекторовъ не по-
сѣдае достаточного знанія иѣ руганы. Делкі по-
ступають себѣ на вѣтъ дуже неправильно. Въ гро-
мадѣ Кошелевѣ, примѣромъ сказавши, повотали
школы, до котрой селяне жадали учителя. О-
кружный инспекторъ велѣвъ имъ оглянуться за-
кандидатомъ. Громадяне представили трехъ, а ло-
жадяго инспекторъ не принялъ, замѣчающи т-
се, то то. Въ конца прислано жандарма въ сел-
и зажадано ключей отъ школы подъ угрозою ка-
ры грошевои, щобъ впровадити учителя Яроша,
который не посѣдае иѣ квалификація, вѣ не умѣ-
аетъ по рукамъ анѣ по польски, лишь яко съ одн-
одавианьске нарѣчье. Сей фактъ не свѣдчить о до-
брѣмъ успособленію инспектора для школы, а при-
чина лежала въ тѣмъ, що громада засновала шко-
лу съ рускимъ выкладовымъ языкомъ. Въ вохѣд-
ной Галичинѣ настановлюются инспекторы, що не
знаютъ зовсѣмъ руского языка. Була бъ отж-
крайна пора завести въ тѣмъ дѣль ладъ и отъ ин-
спекторовъ повѣтовыхъ, постѣйно настановленыхъ
ждати знанія обоихъ краевыхъ языковъ. Маю из-
дѣю, що п. министеръ займесь щиро сею для Ру-
сиковъ галицкихъ жизненою справою. (Браво!)

II

Рѣчь при дѣбатѣ надъ бюджетомъ въроиспособдань, выголошена 31 марта 1886 р.

Церковній относины въ Галичинѣ не змѣни-
лись отъ послѣдної розправы бюджетової на луч-
ше. Въ нась существуетъ заедно давне зло. Отъ
четырохъ лѣтъ вынародовляютъ руску молодѣжь
Езуиты и Змартвыхвотаць. Зъ стороны ми-
нистерства потѣшено нась одного разу, что съ змѣ-
ниою обставинъ змѣнится все, але обставинъ тѣ
уже дѣйстно нынѣ змѣнились, але польги нема.

Езуиты вже покончили господарку въ Дбромиці и теперь переселились съ новиціятомъ до Львова, де такожъ пожрутъ останки тамошнього василіанського монастыря. (Правда!).

Змартвыхвостанцъ по недостатку фондовъ по-
кончатъ такожь небавомъ свой рахунокъ а ихъ
робота закончится дуже сумно. За будучностъ
тижатъ отвѣчальность на тыхъ, котрымъ прислу-
гие право розпоряджати въ томъ дѣлѣ. До тыхъ
органовъ и кличу я, щобы помочь ихъ не при-
шла за позно !

Бесъдникъ попирає оттакъ поданіше до
тациі епископа Станиславовскаго, котрый до-
урядуе безъ канцелярія и канцтулы. Дальше п

урядуе безъ канцелярии и кашитулы. дающа
реходить на предметъ конгресы и конституе, п
въ 1885 р. отказано богато священикамъ въ п
вѣтахъ бережаньскому, золочевскому, жовковскому
дрогобыцк. и др. звычайныхъ щорочныхъ запомог
Отказано именно запомоги тымъ священикамъ
що мали щастье бути выборцями при послѣдніхъ
выборахъ до рады державной. Деякій старостъ
упоминали навѣть священниковъ выборцевъ, що
ле голосували на народомъ поставленыхъ канди-
датовъ, а коли се несталось, не дано имъ запомогъ.
Не помогли жаль, що у тыхъ священникі
суть дѣти въ школахъ. Строгій старости оказа-
що священики повинні були въ часъ выборч
кампаніи чеслитись съ фактами и осторожнѣй
поступати. Бесѣдникъ не наводить именъ оско-
блескітъ бо они надоблалі вже въ министерствѣ

бленныхъ, бо они надослали вже въ министерство
свои жалобы.

Перейшовши до самого конгруаального п-
тания, констатуе бесѣдникъ, что зъ запомогово-
фонду вычеркнено на сей рокъ третину сумы.
Дальши вычеркненія слѣдуютъ въ двохъ слѣду-
ющихъ рокахъ и — якъ п. министеръ заявивъ
небавомъ устанутъ всяки личны додатки, бо ко-
груа буде управильнена. Такъ стоять и въ законѣ.
На 1886 р. лишаются ще двѣ третины запомого-
вого фонду въ 400.000 зр. Тому и звертаю ува-
правительства на то, чтобы зъ сего фонду дава-
запомоги священникамъ дѣйстно потребующимъ
безъ взгляду на ихъ политичне поведенье, бо
помоги не суть нагородамъ!

Дѣло регуляціи конгруаы вже на только д-

зрѣло, що предложены фасіи розслѣдуются и ад-
зрбсъ. Бо треба знати, що Бортнянській родомъ
и молодостею своею принадлежить лишь ма-
рускому народови и гдѣ не допустити, що
пѣснь українська съ всею своею мельодійностею
тужливостею и красою не вплинула головно
его музичній творы. Рѣвно-жъ гднє було-бы тру-
ду повести границю межи тымъ, що въ творахъ
Бортнянського есть оригинально руско-україн-
скимъ, а о сколько его фантазія улягла впливомъ
італіанської музыки, противъ котрои, вправ-
духъ его боровоя, але котру побороти цѣлково
може Бортнянському таки не удалось. Остаточ-
и церковній напѣвы українско-русскій зъ то-
часу нашли имовѣрно деякій отгомонъ въ тру-
рахъ Бортнянського. Будь якъ будь, Бортнянському
есть нынѣ въ очахъ всего славянського свѣта
музичнимъ кольосомъ, а головна заслуга ген-
его передъ церквою греческою спочиває головою
въ томъ, що бь спинивъ розвой західно-ев-
ропейскихъ формъ музичныхъ на Руси и для ду-
рской пѣсни здобувъ право горожанства
церкви. Слава его голосна нынѣ въ цѣлой Ру-
сії, а блескъ сеї славы паде головно на на-
РОДУ УКРАЇНСЬКІМЪ! Година чесній, то від-
чуття відомості, що ви вже відчули, є

Русь-Украину! Бортнянській, то нашъ
дитъ музикальный! Онъ написавъ 35
ликихъ концертовъ и богато другихъ поменши
творовъ музичныхъ, разомъ въ числѣ до 118⁴

юются намѣтництвами. Тѣ фасіи предложатся
небавомъ ординаріятами поодинокимъ парохамъ
и каждому буде вольно противъ адьюстованныхъ
фасій внести евентуально рекурсы. Я думаю, что
каждый душаастыръ не залишить пѣдности то,
что могло-бы вплынути на остаточный вымѣръ кон-
груальнай належитоости и что министерство зъ
своей стороны увагляднить справедливій предста-
вленія чи рекурсы душаастырѣвъ.

При той нагодѣ звертаю увагу правительства на петицію внесену до сеї палаты въ первыхъ дняхъ лютого. Петиція та, хочь вже о нѣй есть спрavoзданье, ще не рѣшена, а деканатъ бускій упоминається въ нїй: 1) о скромный процентовий опустъ отъ доходу зъ ерекціональныхъ грунтovъ и 2) оувзглядненіе дотація тыхъ священиковъ, що завѣдують дочерними церквами и школами. Сама петиція есть дуже добре умотивирована и може министерству въроисловдань послужити за добрый матеріалъ при остаточномъ вымѣрѣ конгруы. Священикъ не есть лишь господаремъ и тому трудно ему добути зъ землѣ, до того ще неразъ дуже розкиненой, тѣ користи, якій добувае другій. Се дуже важна оботавина! Добадъ до дочерныхъ церквей есть въ нашомъ краю дуже трудный. Священики роблять надъ силу и посвящаютъ неразъ свое здоровье. Ихъ справедливій жаданія належало бъ про - то безъусловно вдоволити.

Остаточно переходитъ беѣдникъ до справы парохіи руской въ Вѣдни св. Варвары и полонивши всесторонно вторію заоснованія сей парохіи (1775 р.) отновленія церкви (1884 р.) и заложенія семинаріи духовной 1783 р. згадує, что по послѣдними часами помѣщеніе пароха и питомцѣвъ есть дуже неотповѣдне и вносить, чтобы такъ парохію якъ и семинарію перенести на добрѣйшемѣсце близше нового университету. (Браво!)

ПЕРЕГЛЯДЬ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорська Монархія.

(Програма найближшої кампанії парламентарної.) „Czas“ довѣдуєсь зъ „найкомпетентнѣшого жерела“, що засѣдання рады державной будуть отбуватися до 16 с. м., а оттакъ наступляє ферія великоднїй. Рада державна збереся зночия 4 мая; якъ довго потривають ще оттакъ сѣдання, трудно нынѣ означити. На воякій случай друга сесія рады державной буде скликана вересню и тогда залагодится угода съ Угорщиною. Въ падолистѣ будутъ радити спольний дегації въ Пештѣ. Соймы краевѣй будутъ скликаній въ грудні и будутъ такъ довго радити имъ захочеся. Доперва по законченю соймовъ де знову скликана рада державна.

номъ въсѣданю розыравы надъ бюджетомъ ма-
стерства рѣльництва и приступила до диску-
надъ прелиминаремъ министерства правосу-
Въ дискусіи забиравъ голосъ чес. Жакъ и
ступавъ противъ того, что разпорядженіе зъ
цвѣтня 1854 р. надає все що властямъ поли-
вымъ необмежене право. (Засудъ галицкихъ
ломниковъ за подорожь на св. Методіевске т-
жество до Петербурга. Ред.) Дальше выказува-
що богато новыхъ уставъ родитъ лишь новы
вороговъ державы и найопокойнѣйшихъ лю-
попыхае до анархизму. На послѣдокъ пôднѣсь-
и то, что разъ-въ-разъ творятся нови майо-
ты и розширяются старій чerezъ зак-
но селянскихъ грунтovъ.

Заграницні Державы

Заграничні держави.
Къ соціальний на заходѣ.

Рухъ соціальний на заходѣ. Ось у въ Бельгії зачинає бути дуже критичною. Р соціальний не толькожо не уотає, але ширі чимъ разъ больше и проявляється на вѣтъ тамъ его що до послѣдніхъ днївъ не будо. Зъ Брюсселя доносять, що въ многихъ мѣщевостяхъ жиагитаторы агитують дуже сильно межи телями, раздаютъ грошъ и намовляютъ до рлюції. Въ окрестности Шарльроа ситуація погоршилась, що треба було вислати свѣжі сили. Въ окрестности Вервіе увязнено 9 с. м. 42 вѣмецкихъ агитаторовъ и отославо до границь. Правительство бельгійське занепокоилось дуже. Король бельгійскій покликавъ до проводирѣвъ рожныхъ сторонницъ и нарадився съ ними, въ якій-бы способъ зарадити зячої небезпечности. — Въ Франції рухъ рабочівъ въ Деказвиль трохи притихъ, але з отбивою сильнѣйшимъ отгомономъ въ парламентѣ Скрайна лѣвица інтерцептуала правительство, оправивъ увязнення редакторовъ радикальної газети „Cri du peuple“ и выступила була дуже остро противъ правительства. Министерство правосудія обвѣтило на то, що увязненіе отбулося зовсімъ правної подставы и палата приняла се заявленіе министра значною большостею, бо 435 голосъ противъ 65. Правиця знову домагалася, щобъ словъ Базлея и Камелінета, що підбурювали бітниківъ, увізнили. Правительству удалось рочити сю дискусію лишь большостею 10 голосъ. — Въ спокойній доої Швайцарії рухъ ціялістичний зачинає прибирати чимъ разъ бывші розмѣри. Первоначально проявився бувъ сей рухъ лишь въ Базилевѣ, теперъ розширився онъ вже въ Ст. Галльєнѣ и Льозаннѣ. Кажуть, що цѣлый сей виходить властиво зъ Цириху. Въ Базелії горїшнімъ Ельзасъ появилось тамто су анархистичне письмо підъ заголовкомъ „Му пауки“, завзываюче роботниківъ до знищення всего, головно же богачівъ, клира и урочищъ. Письмо се одної ночи розкинено на кѣни найти миль далеко. „N. Wiener Extrablatt“ носить, що въ повночній Америцѣ вибухла змова роботниківъ.

на Валканс. Отповѣдь кн. Александра болгарскаго на постанову конференціи все паспѣла. Зъ телеграмы лишь, яку кн. Альбертъ выслалъ до своего батька до Дармштадта вѣдуюмося, что князь постановивъ принять постанову яко волю Европы але не яко болгарскому турецку угоду заостерѣгающи свое право о

тивъ §. I. сен постановы. Тымчасоомъ Во
Румелія прилучуясь чимъ разъ тѣонѣйше до
гаріи и заводится тамъ всякий такой порядок
въ Болгаріи. Въ послѣдныхъ дніяхъ выдавъ
приказъ, щобы для Болгаріи утворити гене-
ралій штабъ, котрого вѣйско болгарское доо-
не мало. — Греція не хоче нѣякъ уступи-
грозить все ще вѣйною. Послѣдній засѣданія
длімента гречкого були такъ бурливы и такъ
шукро домогаюсь на нихъ вѣйны, то ма-

нѣма сумнѣву, что цѣла спраша не заключатъ мирно. Парламентъ высказавъ теперьшнему прѣ-
вительству свое полное довѣрье. — На границѣ
грецко-турецкой коло Заркосъ мало, что вѣже турецкимъ. Греческій войска ободали була погрѣ-
ничную гору Кутра и здаєсь переступили грани-
турецкую. Турецкій коменданть Еюбъ-паша замѣ-
нивъ отжѣ греческого генерала Сапунзакиса, що
бы приказалъ своему войску уступиться, и рѣ-
чно приказалъ турецкому войску подстуپти
подъ границю. Греки однакожь неуступили
лишь скрѣпили свои позиции и такъ стоять гдѣ
оба войска лишь на выстрѣлъ далеко отъ сѧ.
О сѣмъ конфликтѣ нема ще близшихъ вѣстей.

НОВИНКИ.

— Преосв. еп. Станиславовскій Юліянъ ^{делегуясь} до головного Заряду „kótek golpіczuch“ о. Л. Тукевича, пароха при Закладѣ карнотѣ у Львовѣ. Такъ отжѣ въ Зарядѣ польскихъ „Kół.-okъ“ мѣ-
ютъ заѣдати ажъ четыри рускій священики: 1) крыл. о. В. Фаціевичъ (выбранный Заг. Зборомъ товариства), 2) крыл. о. Л. Готеровскій (стар-
учникъ Консисторіи Львовской), 3) о. Тороњко (отпоручникъ Консисторіи перемыковъ) и 4) о. Л. Тукевичъ (отпоручникъ Ординаріята ^{ставки} Львовского).

Н О В И Н К И.

— Преосв. еп. Станиславівський Юліанъ делегує до головного Заряду „kólek grolnyczych“ о. Лев Туркевича, пароха при Закладѣ карнотъ у Львову. Такъ отже въ Зарядѣ польскихъ „Kólek“ ють заоѣдати ажъ чотыри рускій священикъ: 1) крыл. о. В. Фаціевичъ (выбранный Заг. Зборомъ товариства), 2) крыл. о. Л. Готеровскій (старучникъ Консисторіи Львовской), 3) о. Тороњецъ (отпоручникъ Консисторіи перемыковъ) и 4) о. Л. Туркевичъ (отпоручникъ Ординаріята ставки Львовского).

— Рада мѣська у Львовѣ выбрала зъ помѣщъ
дня 8 л. цвѣтня 5 секцій: Въ складъ тыхъ вхо-
дятъ ради Русини до секціи I. (добродіїв-
оо. Величко и Василевскій; до о. П. (Франаковим
о. Бачинській и пп. Дыметъ и Вахнянинъ; до
IV. (санитарнои) п. Сембратовичъ, до о. V. (ор-
ганизаційнои) о. Ильнацкій и д-ръ А. Огонов-
скій. До комисії правничои выбрано дра А.
Огоновского, а на делегата Рады мѣської
шими п. Дымета.

— На фондъ будовы руского тсатру зложанъ
мои руки п. Корженко 10 ар. а. в. — II

— Товариство студентовъ политехники „Братия дѣлать“, членами есѧть и колькохъ Русскихъ устроило дня 10 л. с. м. при участіи хору русскихъ студентовъ подъ управою п. О. Н. вечеромъ музикально-декламаторскій въ память 25-ти летъ роковинъ смерти Тараса Шевченка. Въ салонѣ вариства, украшеной цветами и блюгомъ Шевченка, явилось на вечерокъ колькохъ профессоровъ политехники съ родинами, и надъ 200 студентовъ политехники и академиковъ. Хоръ отопѣвалъ 1-шу точку программы „До русской песни“ В. Цюка, а на 8-му „Закувала та сива зазула“ І. Щиньского, а на загальне жданье ще одну пѣсю „Зъ окружкѣвъ“ Нижанковскаго. Выкананье пѣсъ якъ и сольно тенорове п. Б. К. вызвало правдиве одушевленье. Олескамъ не было пѣсъ. Точку трету и шеоту выповнилъ членъ товариства п. Сухецкій. П. С. отогравъ Берюта „Люблю“ и Вѣнявскаго „Мазурку“, и показавъ тихъ трудныхъ до выкананя, а хорошихъ пѣсъ, оправдешнимъ виртуозомъ. Другую точку программы выповнили декламаціи: „Для Шевченка, котру выголосивъ по руски членъ вариства п. Монсѣ и „Кавказъ“ въпольшъ переводъ, отдекламованый п. Коморницкимъ. Декламаціи були дуже удачнѣ. Перлою одного вечерка була точка 5-та, отчитъ п. Монсѣ, и „Rys literatury ruskiej“. Отчитъ бувъ оброблено бѣльшою части посля рускихъ жерель. І легентъ згадавъ въ нѣмъ про руску литературу, отъ найдавнїихъ часоў; назавъ по письмѣ памятники старинной литературы; да згадавъ про Котляревскаго и его наслѣдника Украинѣ, а про Маркіяна и его товаришъ въ Галичинѣ; подавъ ополя коротку бiографію Шевченка и поглядъ на его письма; дальше нувоя до послѣднихъ роковъ дѣяльности Рѣшновъ въ литературѣ, згадавъ про покойныхъ вроцкого и Барвѣнскаго, и закончивъ свой читъ, покликомъ до товаришъ, щобы привезти свою литературу, студіювали и руску, якъ якъ таємы пересвѣдчатся, якъ чудовъ єї.

— Отъ п. Франтишка Ржегоржа мы имеем
следующее письмо:

ихъ уклонно, щобъ не отмовиши. Въ
дѣль помочной руки, а бодай на мъ вонзали
у кого и по якой цѣнѣ можемо тыхъ взорцѣ
дати и набути. Воякъ-жъ взорцъ, який отъ
патріотичнїй панѣ и панны галицко-рускїй
немо, зложатся на памятку въ етнографии
зборнику ческого промыслового музея въ
въ Празѣ, разомъ съ вменама благодар
поглавленіемъ.

Съ поважаньемъ Фр. Ржесгоржъ
Готель Варшавокій".

